

MIPANGO YA SOMO LA KISWAHILI

GREDI : 5

MUHULA : 3

MWAKA : 2025

ENEO LA KUSOMA : KISWAHILI

JINA LA MWALIMU.....

SHULE:.....

WIKI 1

SOMO 1

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Ndege wa porini **MADA NDOGO:** KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA: Visawe

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua maneno matatu yenye maana sawa katika matini.
- Kutumia visawe ifaavyo katika mawasiliano.
- Kuthamini matumizi ya visawe katika mawasiliano.

SWALI DADISI: Maneno yaliyo na maana sawa yana umuhimu gani katika mawasiliano?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 97-98
- Chati ya maneno, kapu la maneno

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi na jozi.

UTANGULIZI: Mwalimu ataandika neno 'furaha' ubaoni na kuwauliza wanafunzi wataje maneno mengine yenye maana sawa (k.m., bashasha, shangwe). Hii itaanzisha dhana ya visawe.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua maneno matatu yenye maana sawa k.v. nyumbani, maskani, makao.
- **HATUA YA 2:** Kujadili visawe mbalimbali katika vikundi.
- **HATUA YA 3:** Kutumia kisawe kimoja kuchukua nafasi ya kingine katika sentensi.
- **HATUA YA 4:** Kuambatanisha maneno na visawe vyake kutoka kwa kapu la maneno.

HITIMISHO: Mwalimu ataongoza zoezi la haraka la maswali ya mdomo ambapo anataja neno na wanafunzi wanatoa kisawe chake.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi watafute jozi tatu za visawe kutoka kwa kitabu cha hadithi na kuziandika kwenye madaftari yao.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 2

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Ndege wa porini **MADA NDOGO:** KUSOMA: Kusoma kwa ufahamu

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kusoma mchezo mfupi wa kuigiza katika matini.
- Kueleza maana ya msamiati uliotumiwa katika mchezo wa kuigiza.
- Kuonyesha ufahamu wa mchezo wa kuigiza kwa kujibu maswali.
- Kuigiza mchezo mfupi ili kukuza uwezo wa kujieleza.

SWALI DADISI: Unakumbuka nini katika mchezo uliowahi kusoma?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 99-100
- Nakala za mchezo wa kuigiza

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi.

UTANGULIZI: Mwalimu atawauliza wanafunzi kama wamewahi kutazama au kushiriki katika maigizo na ni nini walifurahia. Hii itaanzisha somo kuhusu mchezo wa kuigiza.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kusoma mchezo wa kuigiza katika vikundi, wakizingatia wahusika, maelekezo na ujumbe.
- **HATUA YA 2:** Kujadiliana kuhusu msamiati mpya uliotumiwa katika mchezo wa kuigiza.
- **HATUA YA 3:** Kujibu maswali ya ufahamu kutokana na mchezo waliouusoma.
- **HATUA YA 4:** Kuigiza sehemu fupi ya mchezo huo wakishirikiana na wenzao.

HITIMISHO: Kila kikundi kitatoa muhtasari mfupi wa mchezo waliouigiza. Mwalimu atasisitiza ujumbe mkuu wa mchezo.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi wasome mchezo mwingine mfupi na waandike majina ya wahusika wakuu.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 3

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Ndege wa porini **MADA NDOGO:** KUANDIKA: Insha za masimulizi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kueleza sifa za insha ya masimulizi.
- Kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo.
- Kuchangamkia utunzi mzuri.

SWALI DADISI: Ni mambo gani unayozingatia ili kuandika insha ya masimulizi ya kuvutia?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 101-102
- Sampuli ya insha ya masimulizi

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi na kisha kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu atasimulia kisa kifupi na cha kuisimua kuhusu "Siku Niliyomwona Tai Mkubwa" na kueleza kuwa kuandika kisa kama hicho ni insha ya masimulizi.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kushiriki na wenzake kujadili mada na muundo wa insha ya masimulizi (utangulizi, mwili, na hitimisho).
- **HATUA YA 2:** Kupanga vidokezo vya insha ya kusimulia tukio linalohusiana na ndege wa porini.
- **HATUA YA 3:** Kuandika insha isiyopungua maneno 150 kulingana na vidokezo walivyopanga.
- **HATUA YA 4:** Kuwasomea wenzake insha aliyoiandika ili waitathmini na kumwelekeza.

HITIMISHO: Wanafunzi wachache watasoma insha zao darasani. Mwalimu atatoa maoni kuhusu mtiririko wa mawazo na matumizi ya lugha.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike insha fupi ya masimulizi kuhusu tukio lolote la kufurahisha walilowahi kushuhudia.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Insha)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 4

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Ndege wa porini **MADA NDOGO:** SARUFI: Mnyambuliko wa vitenzi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua sentensi katika hali ya kutendewa, kutendeka na kutendana katika matini.
- Kutumia vitenzi katika hali za kutendewa, kutendeka na kutendana ipasavyo.
- Kuchangamkia matumizi ya vitenzi katika hali hizi katika mawasiliano.

SWALI DADISI: Je, vitenzi vinaweza kubadilika vipi?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 103-108
- Vyombo vya kidijitali, chati

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi na katika vikundi.

UTANGULIZI: Mwalimu ataandika kitenzi 'pika' ubaoni, kisha akibadilishe kuwa 'pikwa', 'pikika', na 'pikiana', akiwauliza wanafunzi tofauti ya maana. Hii itaanzisha mnyambuliko wa vitenzi.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua sentensi katika hali ya kutendewa, kutendeka na kutendana kutoka kwa chati au vifaa vya kidijitali.
- **HATUA YA 2:** Kujaza nafasi katika jedwali la mnyambuliko wa vitenzi.
- **HATUA YA 3:** Kuandika sentensi upya kwa kutumia vitenzi katika hali mbalimbali (k.m., kutoka kutenda hadi kutendewa).
- **HATUA YA 4:** Kutunga sentensi zake mwenyewe akitumia kila kauli.

HITIMISHO: Mwalimu ataongoza zoezi la haraka ambapo anatoa mzizi wa kitenzi na wanafunzi wanakinyambua katika kauli tofauti.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi watafute vitenzi vitano kwenye kitabu cha hadithi na wavinyambue katika kauli ya kutendewa na kutendana.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

WIKI 2

SOMO 1

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Ndege wa porini **MADA NDOGO:** KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA: Visawe

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua maneno matatu yenye maana sawa katika matini.
- Kutumia visawe ifaavyo katika mawasiliano.
- Kuthamini matumizi ya visawe katika mawasiliano.

SWALI DADISI: Maneno yaliyo na maana sawa yana umuhimu gani katika mawasiliano?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 97-98
- Kadi za maneno

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi kwa mashindano.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia somo la visawe kwa kuuliza mifano iliyojadiliwa wiki iliyopita.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua maneno matatu yenye maana sawa kutoka kwa seti mpya ya maneno.
- **HATUA YA 2:** Kucheza mchezo wa kuambatanisha kadi za maneno na visawe vyake.
- **HATUA YA 3:** Kujadili visawe mbalimbali katika vikundi na kutunga sentensi navyo.
- **HATUA YA 4:** Kushiriki katika shindano la kutumia kisawe kimoja kuchukua nafasi ya kingine katika sentensi ubaoni.

HITIMISHO: Mwalimu atatangaza kikundi kilichoshinda na kupitia maneno yoyote yaliyokuwa na changamoto.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike aya fupi wakitumia angalau jozi tatu tofauti za visawe.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 2

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Ndege wa porini **MADA NDOGO:** KUSOMA: Kusoma kwa ufahamu

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kusoma mchezo mfupi wa kuigiza katika matini.
- Kueleza maana ya msamiati uliotumiwa katika mchezo wa kuigiza.
- Kuonyesha ufahamu wa mchezo wa kuigiza kwa kujibu maswali.
- Kuigiza mchezo mfupi ili kukuza uwezo wa kujieleza.

SWALI DADISI: Unakumbuka nini katika mchezo uliowahi kusoma?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 99-100
- Vifaa rahisi vya maigizo

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi kufanya mazoezi na kuigiza.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia sifa za mchezo wa kuigiza zilizojadiliwa wiki iliyopita.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kujadili na wenzake sifa za wahusika katika mchezo wa kuigiza waliouusoma.
- **HATUA YA 2:** Kufanya mazoezi ya kuigiza sehemu fupi ya mchezo wa kuigiza katika vikundi.
- **HATUA YA 3:** Kuigiza sehemu hiyo mbele ya darasa, wakizingatia matumizi ya sauti na ishara.
- **HATUA YA 4:** Kujibu maswali ya kina kuhusu nia na hisia za wahusika.

HITIMISHO: Mwalimu na wanafunzi watatoa maoni chanya kwa vikundi vilivyoigiza, wakizingatia jinsi walivyoonyesha hisia na kuelewa wahusika.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi wafikirie jinsi wangebadilisha mwisho wa mchezo waliouusoma na waandike mwisho mbadala.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Tathmini ya maigizo

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 3

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Ndege wa porini **MADA NDOGO:** KUANDIKA: Insha za masimulizi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kueleza sifa za insha ya masimulizi.
- Kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo.
- Kuchangamkia utunzi mzuri.

SWALI DADISI: Ni mambo gani unayozingatia ili kuandika insha ya masimulizi ya kuvutia?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 101-102
- Picha za kuchochea mawazo

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika jozi na kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu ataonyesha picha ya kulisimua (k.m., mtoto akipokea zawadi) na kuwauliza wanafunzi watunge hadithi fupi kuhusu.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kujadili na mwenzake mtiririko wa hoja kwa mada mpya ya insha ya masimulizi.
- **HATUA YA 2:** Kuandika utangulizi wa insha kwa pamoja katika jozi.
- **HATUA YA 3:** Kuendelea na kuandika mwili na hitimisho la insha kibinafsi.
- **HATUA YA 4:** Kubadilishana insha na mwenzake ili kusahihishana na kutoa mapendekezo.

HITIMISHO: Mwalimu atapitia makosa ya kawaida na kuonyesha mifano ya matumizi bora ya lugha ya kulisimua kutoka kwa kazi za wanafunzi.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi wasahihishe insha zao kulingana na maoni ya wenzao.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Insha)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 4

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Ndege wa porini **MADA NDOGO:** SARUFI: Mnyambuliko wa vitenzi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua sentensi katika hali ya kutendewa, kutendeka na kutendana katika matini.
- Kutumia vitenzi katika hali za kutendewa, kutendeka na kutendana ipasavyo.
- Kuchangamkia matumizi ya vitenzi katika hali hizi katika mawasiliano.

SWALI DADISI: Je, vitenzi vinaweza kubadilika vipi?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 103-108
- Vyombo vya kidijitali, chati

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika jozi na kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia kwa haraka kauli za vitenzi zilizofunzwa wiki iliyopita kwa kutumia mifano michache.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua vitenzi katika hali ya kutendewa, kutendeka, na kutendana katika sentensi walizopewa.
- **HATUA YA 2:** Kujaza pengo katika sentensi kwa kutumia umbo sahihi la kitenzi.
- **HATUA YA 3:** Kubadilisha sentensi kutoka kauli moja hadi nyingine.
- **HATUA YA 4:** Kutunga sentensi zake mwenyewe kwa kutumia kila moja ya kauli hizi.

HITIMISHO: Mwalimu atapitia majibu ya mazoezi na darasa, akifafanua sehemu zenye utata.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike aya fupi kuhusu ushirikiano darasani, wakitumia angalau kitenzi kimoja katika kauli ya kutendana.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

WIKI 3

SOMO 1

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Magonjwa **MADA NDOGO:** KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA: Mazungumzo ya kimuktadha

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua miktadha mbalimbali kunakotumiwa lugha rasmi.
- Kutumia lugha katika miktadha rasmi ili kufanikisha mawasiliano.
- Kuchangamkia matumizi ya lugha katika miktadha rasmi.

SWALI DADISI: Ni wapi katika shughuli zetu za kila siku tunaitumia lugha rasmi?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 109-110
- Picha za mazingira rasmi (ofisi, mahakama)

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi kwa maigizo.

UTANGULIZI: Mwalimu atawauliza wanafunzi jinsi wanavyomsalimu rafiki yao dhidi ya jinsi wanavyomsalimu mwalimu mkuu. Hii itaanzisha tofauti kati ya lugha isiyo rasmi na lugha rasmi.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua miktadha kunakotumiwa lugha rasmi k.v. ofisini, mahakamani, hospitalini.
- **HATUA YA 2:** Kujadili tofauti za lugha na adabu zinazotumika katika miktadha hii.
- **HATUA YA 3:** Kushiriki katika maigizo ya mazungumzo ya miktadha rasmi (k.m., mgonjwa akiongea na daktari).
- **HATUA YA 4:** Kutambua nidhamu ya lugha inayotumiwa katika mazingira rasmi (k.m., matumizi ya 'shikamoo', 'tafadhali', 'bwana/bibi').

HITIMISHO: Vikundi vitawasilisha maigizo yao darasani. Mwalimu atatoa maoni kuhusu uteuzi wao wa lugha na adabu kwa kila muktadha.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike mazungumzo mafupi kati ya karani wa benki na mteja.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Maigizo)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 2

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Magonjwa **MADA NDOGO:** KUSOMA: Kusoma kwa mapana

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua matini za aina mbalimbali za kusoma na kuchagua zinazomvutia.
- Kusoma matini alizochagua ili kufaidika na ujumbe na lugha iliyotumiwa.
- Kufurahia usomaji wa aina mbalimbali za matini ili kupanua mawazo yake.

SWALI DADISI: Ni habari zipi unazopenda kusoma kwenye matini?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 111
- Mkusanyiko wa matini mbalimbali (magazeti, majarida, vitabu vya hadithi)

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi na katika vikundi vidogo.

UTANGULIZI: Mwalimu ataonyesha aina mbalimbali za vifaa vya kusoma na kuwahimiza wanafunzi wachague kile kinachowavutia, akisisitiza kuwa kusoma ni kwa ajili ya burudani na kupata maarifa.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kuchagua matini (k.v. vitabu, magazeti) zinazomvutia kutoka maktabani au mkusanyiko wa darasani.
- **HATUA YA 2:** Kusoma kimya kimya matini aliyoichagua ili kuelewa ujumbe na lugha iliyotumiwa.
- **HATUA YA 3:** Kujadili katika vikundi vidogo kuhusu walichokisoma.
- **HATUA YA 4:** Kumwandalia na kumtolea mwenzake muhtasari wa kile alichokisoma kwenye matini ili kupashana ujumbe.

HITIMISHO: Wanafunzi wachache watashiriki na darasa zima jambo moja la kuvutia walilojifunza kutokana na usomaji wao. Mwalimu atahimiza tabia ya kusoma kwa mapana.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi wasome makala fupi kutoka kwa gazeti au jarida nyumbani na waandike wazo kuu.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Muhtasari wa mwanafunzi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 3

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Magonjwa **MADA NDOGO:** KUANDIKA: Insha za maelezo

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali.
- Kuandika insha ya maelezo kwa kufuata mtindo na muundo ufao.
- Kuchangamkia utunzi mzuri wenye ujumbe mahususi.

SWALI DADISI: Je, unaweza kuandika insha ya maelezo juu ya mada gani?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 112-113
- Picha au kitu halisi (k.m., tunda, ua)

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi na kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu atashika kitu (k.m., chungwa) na kuwauliza wanafunzi wakieleze kwa undani (rangi, umbo, harufu, ladha). Hii itaanzisha uandishi wa maelezo.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kujadili mada na muundo wa insha ya maelezo.
- **HATUA YA 2:** Kubuni orodha ya vivumishi na vielezi vinavyofaa kuelezea mada fulani (k.m., "Hospitali ya Wilaya Yetu").
- **HATUA YA 3:** Kupanga vidokezo vya insha ya maelezo katika utangulizi, mwili na hitimisho.
- **HATUA YA 4:** Kuandika insha ya maelezo isiyopungua maneno 150, akizingatia msamiati unaohusu suala la magonjwa na afya.

HITIMISHO: Wanafunzi watasoma aya zao za maelezo kwa mpenzi, ambaye atajaribu kuwazia kile kinachoelezewa.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike aya ya maelezo kuhusu chumba chao wanachokipenda zaidi nyumbani.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Insha)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOmO 4

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Magonjwa **MADA NDOGO:** SARUFI: Vinyume vya vitenzi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua vinyume vya vitenzi katika matini.
- Kuunda sentensi kwa kutumia vinyume vya vitenzi.
- Kuchangamkia matumizi ya vinyume vya vitenzi katika mawasiliano ya kila siku.

SWALI DADISI: Je, ni vitenzi gani unavyoweza kutambua vinyume vyake?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 114-117
- Chati ya vitenzi na vinyume vyake

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi na katika jozi.

UTANGULIZI: Mwalimu ataandika kitenzi kama 'cheka' ubaoni na kuuliza kinyume chake ('lia'). Hii itaanzisha dhana ya vinyume vya vitenzi.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua vinyume vya vitenzi (k.m., funga-fungua, panda-shuka, anza-maliza) kutoka kwa chati.
- **HATUA YA 2:** Kutalii mazingira yake na kuunda orodha ya vinyume vya vitenzi anavyovitambua.
- **HATUA YA 3:** Kuambatanisha vitenzi na vinyume vyake katika zoezi.
- **HATUA YA 4:** Kutunga sentensi kwa kutumia vinyume vya vitenzi kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi.

HITIMISHO: Mwalimu ataongoza mchezo ambapo anataja kitenzi na wanafunzi wanapaswa kupiga kelele kinyume chake.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike jozi tano za sentensi, kila jozi ikionyesha matumizi ya kitenzi na kinyume chake.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

WIKI 4

SOMO 1

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Magonjwa **MADA NDOGO:** KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA: Mazungumzo ya kimuktadha

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua miktadha mbalimbali kunakotumiwa lugha rasmi.
- Kutumia lugha katika miktadha rasmi ili kufanikisha mawasiliano.
- Kuchangamkia matumizi ya lugha katika miktadha rasmi.

SWALI DADISI: Ni wapi katika shughuli zetu za kila siku tunaitumia lugha rasmi?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 109-110
- Kadi za majukumu

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi kwa maigizo.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia haraka tofauti kati ya miktadha ya lugha rasmi na isiyo rasmi.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua na kujadili miktadha mipya rasmi (k.m., mkutano wa wazazi, bungeni).
- **HATUA YA 2:** Katika vikundi, kupokea kadi za majukumu zinazoelezea muktadha (k.m., "Wewe ni mwandishi wa habari unayemhoji waziri").
- **HATUA YA 3:** Kutayarisha na kuigiza mazungumzo kulingana na muktadha waliyopewa, wakizingatia lugha rasmi.
- **HATUA YA 4:** Darasa zima litajadili kama lugha iliyotumika katika maigizo ilifaa muktadha huo.

HITIMISHO: Mwalimu atasisitiza sifa muhimu za lugha rasmi na kuvipongeza vikundi kwa maigizo yao.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike mazungumzo mafupi kati ya mwanafunzi na mwalimu mkuu wakiomba ruhusa.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Maigizo)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 2

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Magonjwa **MADA NDOGO:** KUSOMA: Kusoma kwa mapana

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua matini za aina mbalimbali za kusoma na kuchagua zinazomvutia.
- Kusoma matini alizochagua ili kufaidika na ujumbe na lugha iliyotumiwa.
- Kufurahia usomaji wa aina mbalimbali za matini ili kupanua mawazo yake.

SWALI DADISI: Ni habari zipi unazopenda kusoma kwenye matini?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 111
- Vifaa vya kidijitali (kompyuta/tableti) vyenye matini

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi na katika jozi.

UTANGULIZI: Mwalimu atazungumzia kuhusu kusoma makala au hadithi mtandaoni na kuwauliza wanafunzi kuhusu uzoefu wao.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kuchagua matini zinazomvutia kutoka kwa tovuti salama zilizopendekezwa na mwalimu.
- **HATUA YA 2:** Kusoma kimya kimya matini aliyoichagua kutoka kwa kifaa cha kidijitali.
- **HATUA YA 3:** Kuandika muhtasari mfupi wa kile alichosoma.
- **HATUA YA 4:** Kumwelezea mwenzake kwa maneno yake mwenyewe kuhusu habari aliyoisoma.

HITIMISHO: Mwalimu ataongoza mjadala mfupi kuhusu kufanana na kutofautiana kwa kusoma kutoka kwa kitabu na kusoma kutoka kwa skrini.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi watafute makala fupi na ya kuvutia mtandaoni na waisome kwa msaada wa mlezi.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Muhtasari wa mwanafunzi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 3

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Magonjwa **MADA NDOGO:** KUANDIKA: Insha za maelezo

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali.
- Kuandika insha ya maelezo kwa kufuata mtindo na muundo ufaao.
- Kuchangamkia utunzi mzuri wenye ujumbe mahususi.

SWALI DADISI: Je, unaweza kuandika insha ya maelezo juu ya mada gani?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 112-113
- Sampuli ya insha ya maelezo

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi na katika jozi kwa uhariri.

UTANGULIZI: Mwalimu atasoma aya ya maelezo yenye picha wazi kutoka kwa kitabu cha hadithi, akiwauliza wanafunzi wazingatie "picha" inayoundwa na maneno.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kujadili mada mpya ya insha ya maelezo (k.m., "Siku ya Chanjo Shuleni").
- **HATUA YA 2:** Kuandika insha ya maelezo kibinafsi, akizingatia matumizi ya vivumishi na vielezi.
- **HATUA YA 3:** Kutumia angalau tashbihi (simile) moja katika insha yake (k.m., "Alikuwa kimya kama maji mtungini").
- **HATUA YA 4:** Kubadilishana na mwenzake ili kusahihisha na kutoa maoni kuhusu matumizi ya lugha ya picha.

HITIMISHO: Mwalimu atawauliza wanafunzi wachache wasome sentensi ya maelezo bora zaidi kutoka kwa insha ya mwenzao.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi wasahihishe insha zao za maelezo kulingana na maoni ya wenzao, wakizingatia kuongeza maelezo ya hisia (wanachokiona, kusikia, kunusa, n.k.).

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Insha)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 4

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: Magonjwa **MADA NDOGO:** SARUFI: Vinyume vya vitenzi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua vinyume vya vitenzi katika matini.
- Kuunda sentensi kwa kutumia vinyume vya vitenzi.
- Kuchangamkia matumizi ya vinyume vya vitenzi katika mawasiliano ya kila siku.

SWALI DADISI: Je, ni vitenzi gani unavyoweza kutambua vinyume vyake?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 114-117
- Kadi za kuoanisha

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi kwa mchezo.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia dhana ya vinyume vya vitenzi kwa mifano michache ya haraka.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua vinyume vya vitenzi vipya kutoka kwenye orodha.
- **HATUA YA 2:** Katika vikundi, kucheza mchezo wa kuoanisha kadi za vitenzi na kadi za vinyume vyake.
- **HATUA YA 3:** Kutunga sentensi kwa kutumia jozi za vinyume walizozipata.
- **HATUA YA 4:** Kufanya zoezi la kujaza pengo kwa kutumia kinyume cha kitenzi kilichotolewa.

HITIMISHO: Mwalimu atapitia majibu ya zoezi la kujaza pengo na kukitangaza kikundi kilichoshinda mchezo wa kuoanisha.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi watengeneze seti yao ya kadi tano za vitenzi na vinyume vyake.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

WIKI 5

SOMO 1

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII **MADA NDOGO:** KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA: Tashbihi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua tashbihi za tabia katika matini.
- Kutumia tashbihi za tabia kwa usahihi katika sentensi.
- Kufurahia matumizi ya tashbihi za tabia katika mawasiliano ya kila siku.

SWALI DADISI: Ni tashbihi zipi hutumiwa kuelezea tabia?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 119
- Chati ya tashbihi

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi na jozi.

UTANGULIZI: Mwalimu atasema sentensi kama, "Anakimbia kama swara," na kuwauliza wanafunzi inamaanisha nini. Hii itaanzisha tashbihi (similes) kama ulinganisho unaotumia 'kama' au 'mithili ya'.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua tashbihi za tabia kutoka kwenye chati (k.m., mwerevu kama sungura, mwoga kama kuku).
- **HATUA YA 2:** Kueleza maana ya tashbihi mbalimbali za tabia kwa kutoa mfano.
- **HATUA YA 3:** Kukamilisha tashbihi mbalimbali za tabia (k.m., Mwenye nguvu kama...).
- **HATUA YA 4:** Kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia tashbihi mbalimbali za tabia.

HITIMISHO: Mwalimu atapitia tashbihi zilizojadiliwa, akisisitiza jinsi zinavyoongeza ladha na picha katika lugha.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi watunge tashbihi yao wenyewe kuelezea tabia ya mhusika katika hadithi wanayoipenda.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 2

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII **MADA NDOGO:** KUSOMA: Matini ya kidijitali

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua na kufungua faili iliyo na kifungu cha kusoma.
- Kusakura kwenye tovuti salama ili kupata vifungu vya kusoma.
- Kuchangamkia matumizi ya vifaa vya kidijitali katika kutafuta na kusoma ujumbe.

SWALI DADISI: Unapenda kusoma habari kuhusu nini mtandaoni?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 120-121
- Kompyuta/tableti zenye matini zilizohifadhiwa

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi au katika jozi na vifaa vya kidijitali.

UTANGULIZI: Mwalimu ataanza mjadala kuhusu usalama mtandaoni, akiwauliza wanafunzi sheria wanazozijua za kutumia intaneti kwa usalama.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua jina la faili legwa kwenye tarakilishi na kufanya mazoezi ya kulifungua na kulifunga.
- **HATUA YA 2:** Kutambua na kutumia mitandao salama (iliyopendekezwa na mwalimu) yenye matini inayofiki kiwango chake.
- **HATUA YA 3:** Kusoma kifungu kutoka kwa faili la kidijitali.
- **HATUA YA 4:** Kujadili umuhimu wa kutoa habari kwa mwalimu au mzazi endapo atapata ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandaoni.

HITIMISHO: Mwalimu atasisitiza sheria muhimu za usalama mtandaoni wakati wa kusoma na kufanya utafiti.

MAZOEZI YA ZIADA: Kwa ruhusa ya mlezi, wanafunzi wafanye mazoezi ya kufungua na kufunga faili la hati kwenye kompyuta au simu nyumbani.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi la vitendo

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 3

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII **MADA NDOGO:** KUANDIKA: Insha ya masimulizi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua insha ya masimulizi kwa kuzingatia muundo.
- Kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo.
- Kuchangamkia utunzi mzuri wa insha.

SWALI DADISI: Unawezaje kupata kwa haraka hoja za kusimulia katika insha?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 122-123
- Sampuli ya insha

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia muundo wa insha ya masimulizi na kuwakumbusha wanafunzi umuhimu wa mtiririko mzuri wa matukio.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kushiriki na wenzake kujadili mada na vidokezo vya insha ya masimulizi.
- **HATUA YA 2:** Kupanga mawazo yake kwa kutumia ramani ya mawazo kabla ya kuanza kuandika.
- **HATUA YA 3:** Kuandika insha ya masimulizi akizingatia mada, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, na kanuni za kisarufi.
- **HATUA YA 4:** Kusoma upya insha yake ili kusahihisha makosa.

HITIMISHO: Mwalimu atakusanya insha kwa ajili ya kusahihisha, akitoa maoni ya jumla kwa darasa kuhusu maeneo ya kuboresha.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi wafikirie kichwa cha hadithi mpya ya masimulizi ambayo wangependa kuandika.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Insha)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

SOMO 4

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII **MADA NDOGO:** SARUFI: Nyakati na hali

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua vitenzi katika hali ya mazoea na hali timilifu.
- Kutumia vitenzi vya hali ya mazoea na timilifu katika sentensi.
- Kufurahia matumizi ya hali ya mazoea na timilifu katika mawasiliano.

SWALI DADISI: Je, wewe hufanya shughuli gani kila siku?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 124-127
- Chati ya sentensi

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika jozi na kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu ataandika sentensi mbili ubaoni: "Mimi huamka asubuhi" na "Nimeamka asubuhi." Atawauliza wanafunzi tofauti ya maana, akianzisha hali ya mazoea (hu-) na hali timilifu (me-).

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua vitenzi katika hali ya mazoea (hu-) na hali timilifu (me-) kwenye vitenzi katika chati.
- **HATUA YA 2:** Kujadili tofauti kati ya hali hizi mbili.
- **HATUA YA 3:** Kushiriki na wenzake katika mazoezi ya kutumia hali ya mazoea na hali timilifu katika sentensi.
- **HATUA YA 4:** Kujaza pengo katika sentensi kwa kutumia kiambishi cha hali kinachofaa.

HITIMISHO: Mwalimu atapitia majibu, akisisitiza kuwa 'hu-' inaonyesha kitendo kinachofanyika mara kwa mara na 'me-' inaonyesha kitendo ambacho kimekamiliwa punde.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike sentensi tatu kuhusu shughuli wanazofanya kila siku (hali ya mazoea) na sentensi tatu kuhusu shughuli walizokamilisha leo (hali timilifu).

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

WIKI 6

SOMO 1

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII **MADA NDOGO:** KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA: Tashbihi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua tashbihi za tabia katika matini.
- Kutumia tashbihi za tabia kwa usahihi katika sentensi.
- Kufurahia matumizi ya tashbihi za tabia katika mawasiliano ya kila siku.

SWALI DADISI: Ni tashbihi zipi hutumiwa kuelezea tabia?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 119
- Kadi za tashbihi

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia dhana ya tashbihi kutoka wiki iliyopita.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kujadili na wenzake maana ya tashbihi mpya.
- **HATUA YA 2:** Kutambua tashbihi za tabia katika sentensi walizopewa.
- **HATUA YA 3:** Kucheza mchezo wa kuoanisha mwanzo wa tashbihi na mwisho wake (k.m., "Mtundu kama..." "...tumbili").
- **HATUA YA 4:** Kutunga sentensi wakitumia tashbihi za tabia na kuzisoma kwa kikundi chao.

HITIMISHO: Mwalimu atawauliza kila kikundi kishiriki sentensi bora zaidi waliyotunga wakitumia tashbihi.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi wasikilize mazungumzo nyumbani au kwenye redio na kujaribu kutambua tashbihi zozote zinazotumiwa.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 2

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII **MADA NDOGO:** KUSOMA: Matini ya kidijitali

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua na kufungua faili iliyo na kifungu cha kusoma.
- Kusakura kwenye tovuti salama ili kupata vifungu vya kusoma.
- Kuchangamkia matumizi ya vifaa vya kidijitali katika kutafuta na kusoma ujumbe.

SWALI DADISI: Unapenda kusoma habari kuhusu nini mtandaoni?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 120-121
- Vifaa vya kidijitali

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika jozi na vifaa vya kidijitali.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia sheria za usalama mtandaoni zilizojadiliwa wiki iliyopita.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kufungua faili maalum kwenye tarakilishi na kusoma kifungu kilichomo.
- **HATUA YA 2:** Kujibu maswali ya ufahamu kulingana na kifungu alichokisoma kidijitali.
- **HATUA YA 3:** Kufunga faili na kifaa cha kidijitali ipasavyo.
- **HATUA YA 4:** Kujadili na mwenzake jambo moja jipya alilojifunza kutoka kwa matini.

HITIMISHO: Mwalimu ataongoza mjadala kuhusu maudhui ya matini ya kidijitali, akihakikisha wanafunzi wameelewa kifungu hicho.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike sheria tatu za kutumia kompyuta au tableti kwa uwajibikaji.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi la vitendo

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMo 3

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII **MADA NDOGO:** KUANDIKA: Insha ya masimulizi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua insha ya masimulizi kwa kuzingatia muundo.
- Kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo.
- Kuchangamkia utunzi mzuri wa insha.

SWALI DADISI: Unawezaje kupata kwa haraka hoja za kusimulia katika insha?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 122-123
- Insha za sampuli

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika jozi kwa uhariri wa pamoja.

UTANGULIZI: Mwalimu ataonyesha aya ya utangulizi iliyoandikwa vizuri na isiyoandikwa vizuri, akiwauliza wanafunzi watambue kinachofanya ile nzuri iwe bora.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kujadili mada na vidokezo vya insha mpya.
- **HATUA YA 2:** Kuandika insha ya masimulizi kibinafsi.
- **HATUA YA 3:** Kubadilishana insha na mwenzake.
- **HATUA YA 4:** Kutumia orodha ya ukaguzi (checklist) kutathmini insha ya mwenzake (k.m., Je, kuna utangulizi? Je, aya zimepangwa vizuri? Je, kuna hitimisho?).

HITIMISHO: Wanafunzi watatoa maoni ya kujenga kwa wenzao kulingana na orodha ya ukaguzi.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike upya insha zao, wakijumuisha mapendekezo kutoka kwa wenzao.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Insha)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 4

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII **MADA NDOGO:** SARUFI: Nyakati na hali

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua vitenzi katika hali ya mazoea na hali timilifu.
- Kutumia vitenzi vya hali ya mazoea na timilifu katika sentensi.
- Kufurahia matumizi ya hali ya mazoea na timilifu katika mawasiliano.

SWALI DADISI: Je, wewe hufanya shughuli gani kila siku?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 124-127
- Kadi za sentensi

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi kwa mazoezi.

UTANGULIZI: Mwalimu atapitia viambishi vya hali ya mazoea (hu-) na hali timilifu (me-).

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua viambishi vya hali ya mazoea na timilifu katika aya fupi.
- **HATUA YA 2:** Kujaza pengo kwa kutumia kiambishi cha hali kinachofaa.
- **HATUA YA 3:** Kubadilisha sentensi kutoka hali ya mazoea hadi hali timilifu na kinyume chake.
- **HATUA YA 4:** Kutunga sentensi zake mwenyewe kwa kutumia kila kiambishi.

HITIMISHO: Mwalimu atapitia majibu ya mazoezi na darasa, akisisitiza matumizi sahihi ya kila hali.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike aya fupi kuhusu ratiba yao ya kila siku, wakitumia hali ya mazoea.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

WIKI 7

SOMO 1

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: UWEKEZAJI MADA NDOGO; KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA: Kutoa masimulizi

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kusimulia tungo mbele ya wenzake kwa kuzingatia mada, ubunifu na usanifu wa lugha.
- Kutumia ishara zifaazo kuimarisha masimulizi yake.
- Kuchangamkia masimulizi katika mazingira mbalimbali.

SWALI DADISI: Je, nini unachozingatia kutoa masimulizi?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 129-130
- Picha zinazoonyesha aina za uwekezaji

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi na kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu atawauliza wanafunzi wangepanga nini na pesa za ziada ili ziongezeke, akianzisha mada ya uwekezaji.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kujadiliana na wenzake kuhusu mada mbalimbali zinazoweza kusimuliwa kuhusu uwekezaji.
- **HATUA YA 2:** Kubuni hadithi fupi kuhusu mhusika anayejifunza umuhimu wa kuwekeza.
- **HATUA YA 3:** Kusimulia kisa chake mbele ya kikundi, akizingatia mtiririko wa mawazo, ubunifu, na matumizi ya ishara za mwili (uso na mikono).
- **HATUA YA 4:** Kujadiliana na wenzake kuhusu ubora wa masimulizi aliyosikiliza.

HITIMISHO: Mwalimu atasisitiza umuhimu wa usimulizi katika kufikisha ujumbe muhimu, kama vile umuhimu wa uwekezaji.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi wafanye mazoezi ya kusimulia hadithi yao kwa mwanafamilia.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Masimulizi)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMo 2

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: UWEKEZAJI **MADA NDOGO:** KUSOMA: Kusoma kwa ufasaha

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua msamiati wa suala legwa uliotumika katika kifungu cha hadithi.
- Kutumia msamiati ulio katika kifungu cha hadithi kwa usahihi katika sentensi.
- Kuchangamkia usomaji wa vifungu vya hadithi ili kujenga maarifa ya ufahamu.

SWALI DADISI: Unatumia njia gani ili kujua maana ya msamiati uliotumiwa katika kifungu?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 131-133
- Kamusi

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi na kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu atafundisha mapema msamiati muhimu unaohusiana na uwekezaji kutoka kwa kifungu (k.m., 'faida', 'hisa', 'mtaji').

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua msamiati wa suala la uwekezaji.
- **HATUA YA 2:** Kueleza maana ya msamiati kama unavyotumiwa katika mawasiliano.
- **HATUA YA 3:** Kusoma kifungu cha hadithi kuhusu uwekezaji kwa ufasaha, wakipokezana zamu.
- **HATUA YA 4:** Kujibu maswali ya ufahamu na kutunga sentensi akitumia msamiati husika.

HITIMISHO: Mwalimu atapitia majibu ya maswali ya ufahamu, akihakikisha wanafunzi wote wameelewa kifungu.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike sentensi kwa kila neno jipya la msamiati walilojifunza.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 3

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: UWEKEZAJI **MADA NDOGO:** KUANDIKA: Barua pepe

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua barua pepe kwa kuzingatia muundo wake.
- Kuandika barua pepe kwa kuzingatia ujumbe, muundo na mtindo.
- Kuchangamkia uandishi wa barua pepe katika mawasiliano.

SWALI DADISI: Unazingatia vipengele gani unapoandika barua pepe?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 134
- Sampuli ya barua pepe (kwenye chati au kifaa cha kidijitali)

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi katika vikundi na kibinafsi.

UTANGULIZI: Mwalimu ataonyesha sampuli ya barua pepe na barua ya kawaida, na kuwauliza wanafunzi waone tofauti katika muundo.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kujadili sehemu mbalimbali za barua pepe (k.m., anwani ya mtumaji, mpokeaji, mada, kiwiliwili cha barua).
- **HATUA YA 2:** Kujadili lugha inayofaa kutumika katika barua pepe (inaweza kuwa rasmi au isiyo rasmi kulingana na mpokeaji).
- **HATUA YA 3:** Kuandika barua pepe fupi kwa rafiki, mzazi, au mwalimu kuhusu mpango wa uwekezaji wa darasa.
- **HATUA YA 4:** Ikiwezekana, kutuma barua pepe aliyoiandika kwa mpokeaji kwa kutumia kifaa cha kidijitali.

HITIMISHO: Mwalimu atachora muundo sahihi wa barua pepe ubaoni na kupitia vipengele muhimu na wanafunzi.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike barua pepe fupi kwa rafiki yao wakimwelezea kuhusu kitu cha kufurahisha kilichotokea shuleni.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi (Barua pepe)

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

SOMO 4

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: UWEKEZAJI **MADA NDOGO:** SARUFI: Ukanushaji

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa somo, mwanafunzi aweze:

- Kutambua viambishi vya wakati na nafsi katika sentensi.
- Kukanusha viambishi vya nafsi na wakati katika sentensi kwa usahihi.
- Kufurahia ukanushaji wa viambishi vya nafsi na wakati katika sentensi.

SWALI DADISI: Viambishi vya nafsi katika vitenzi ni vipi?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- KLB visionary Kiswahili Gredi ya tano ukurasa 135-142
- Chati ya ukanushaji

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi na katika jozi.

UTANGULIZI: Mwalimu ataandika sentensi ya uyaaninshi ubaoni, k.m., "Ameenda sokoni," na kuuliza jinsi ya kuifanya iwe ya ukanushi: "Hajaenda sokoni." Hii itaanzisha ukanushaji.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kutambua viambishi vya nafsi (k.m., ni-, u-, a-) na vya wakati (k.m., -na-, -li-, -ta-, -me-) katika sentensi.
- **HATUA YA 2:** Kujifunza kanuni za ukanushaji kwa nafsi na nyakati tofauti (k.m., 'ni-' inakuwa 'si-', 'a-' inakuwa 'ha-'; '-na-' inakuwa '-i-').
- **HATUA YA 3:** Kukanusha sentensi akizingatia nafsi na nyakati.
- **HATUA YA 4:** Kutunga sentensi sahihi katika uyaaninshi na kisha kuzikanusha.

HITIMISHO: Mwalimu ataongoza zoezi la haraka la mdomo, akitoa sentensi za uyaaninshi na wanafunzi wakitoa ukanushi wake.

MAZOEZI YA ZIADA: Wanafunzi waandike sentensi tano za uyaaninshi na ukanushi wake.

MBINU ZA TATHMINI:

- Kuuliza na kujibu maswali
- Zoezi

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....

WIKI 8-9

SHULE	ENEO LA SOMO	GREDI	IDADI	MUDA
	Kiswahili	5		

MADA KUU: TATHMINI YA MWISHO WA MUHULA **MADA NDOGO:** Marudio na Mitihani

MATOKEA MAALUM YANAYOTARAJIWA: Kufikia mwisho wa wiki, mwanafunzi aweze:

- Kukumbuka na kutumia dhana zote zilizofunzwa muhula huu.
- Kujibu maswali ya mtihani kwa usahihi.
- Kuonyesha umahiri katika nyanja zote za lugha.

SWALI DADISI: Umejifunza nini muhimu katika muhula huu?

VIFAA VYA KUJIFUNZIA:

- Mazoezi ya marudio
- Mitihani ya sampuli
- Vitabu vya kiada

MPANGILIO WA SOMO: Wanafunzi watafanya kazi kibinafsi kwa marudio na mitihani.

UTANGULIZI: Mwalimu atatoa muhtasari wa mada zilizofunzwa katika Muhula wa 3 na kuelezea ratiba ya marudio na mtihani wa mwisho wa mwaka.

UENDESHAJI WA SOMO: Mwanafunzi anaongozwa:

- **HATUA YA 1:** Kupitia upya mada zote zilizofunzwa katika muhula.
- **HATUA YA 2:** Kufanya mazoezi ya marudio kutoka kwa vitabu na yale yaliyotolewa na mwalimu.
- **HATUA YA 3:** Kuuliza maswali kuhusu maeneo ambayo hayajaeleweka vizuri.
- **HATUA YA 4:** Kufanya mtihani wa mwisho wa mwaka.

HITIMISHO: Mwalimu atasahihisha mitihani na kutoa maoni kwa wanafunzi. Mwalimu atawapongeza wanafunzi kwa kumaliza kazi ya mwaka na kuwatakiwa likizo njema.

MAZOEZI YA ZIADA: Kusoma vitabu vya hadithi vya Kiswahili wakati wa likizo.

MBINU ZA TATHMINI:

- Mtihani wa Mwisho wa Mwaka

TAFAKARI YA SOMO:

.....

.....